

ACC. NR. M. 7187:1-2.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Edith Österlund

Härad: Västbo

Adress: Bru 5, Skillestorp

Socken: Kulltorp

Berättat av: Anders Johansson

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1859 i Kulltorp.

Lättnavn el. biläggaravn. s. 1-2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Estn. II:30.

[Handwritten signature]

Skriv endast på denna sida!

*Jernvärmad
vård eller bild.
Härlöfsborgs kyr.*

No. 7187: 1.

*uppteck. av G. Lillh. O.
Boré 5, 26 villen
Boré. av Anthon Jost
f. 1859 v.*

Frågelistor för
Atlas över Svensk folkkultur

Etnologiska avdelningen
SEKTION II: Byggnadsformer och detaljer

Lista 30. SÄTTUGN eller BILÄGGARUGN.

1. A-B. Ortsbestämningar.
2. A-B. Personbestämningar.
3. A. Uppvärmades vardagsstugan med en fyrkantig s.k. sättn biläggaru gn eller järnkakelugn av gjutjärn (bild 1)? Hur benämndes ugnen? (Här förutsättes att sättn se självständig eldlucka och likaså egen skorsten.
- B. Hade ugnen sin öppning i hården i köket (bild 2), skildes från stugan genom en vägg eller låg hården, varifrån den eldades, inne i själva stugurummet (bild 3)? Eller var den placerad på annat ställe och sättn Fanns bredvid den från köket uppeldade sättn i stugan en särskild nischformig lysehård (bild 4)? Hur benämndes den? Hade sättn formen av en gryta, en låg kakelugn eller en enkeltmurad ugn? *Nej!*
- C. Förekommo olika typer av sättn samtidigt? *Nej.*
B. Vilken var vanligast? *—*
C. Vad vet man om de olika typernas förekomst över huvud orten?
5. A. Användes sättn blott till uppvärmning om vintert eller även för andra ändamål? Har den tillkommit ger förändring av en äldre eldstad eller på så sätt bort tagits
- B. Avses perioden 1850-1900? *Ja!*
- C. Vet man när detta slags ugnar började användas eller försvinna i orten? Kan den eller de beskrivna dateras genom a) årtal, b) muntliga upplysningar, c) skriftliga källor eller jämförelse? d) Var var den tillverkad? Fanns en signatur för bruket? *osäkert!*
- D. Hur mycket begagnades dylika ugnar före 1850 och eft 1900? *St. Jön 1900!*
6. A. a. Meddelare och upptecknare i orten? b. Specialforska Fanns den kvar på sin ursprungliga plats? *Ja!*

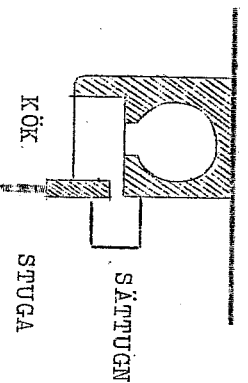
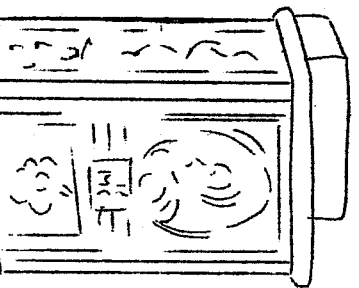

Bild 2

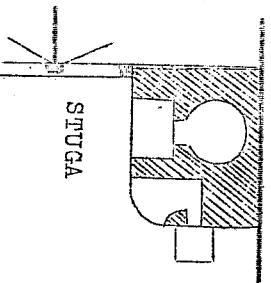

Bild 3.

Y Kärnans Källstuga, hos hem-
mansägare, David Gustafsson finns
en järnkakelugn av gjutjärn
gjord vid Kärnans bruk. Den är
placerad i rummet in till köket,
hålden har ~~ett~~ legat i stugur-
rummet. Denna saknade egen
skorsten, vilket den gör ännu
i dag. Det finns eldlucka på
den men har antagligen
ej funnits för i tiden. Den användes
nu att uppvärma rummet med
på rökra och har enl. meddelarens
särskild ej används till annat
ändamål. Den är ungefär lika-
dan som bild 1. Den är på den
plats den alltid varit och gör ett
mycket intryck.